

Solius, paratge monàstic

«A l'hora de triar un lloc per establir-se, el paratge hi compta. Vam començar a estimar el lloc des del primer moment».

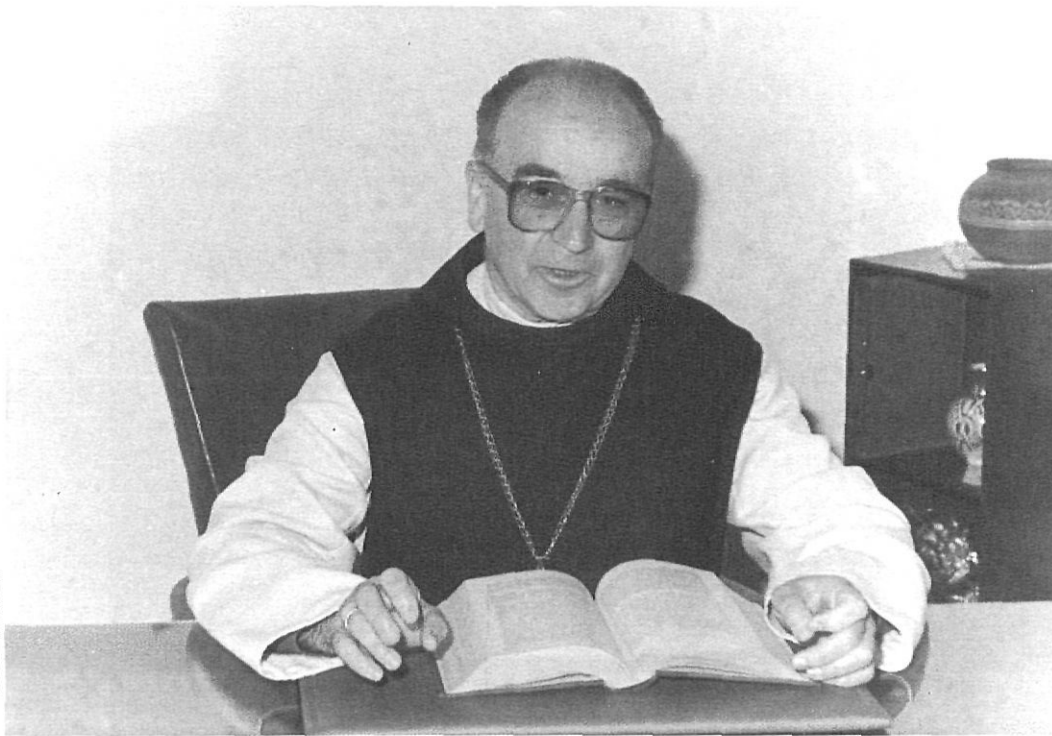
MIQUEL BATALLER

En el fet de venir a viure a Solius, l'any 1967, no es tractava d'escollir una nova residència sinó de començar una fundació monàstica. Per a mi, com a monjo, Solius és la meua única residència. Evidentment, però, que a l'hora de triar un lloc per a establir-se, el paratge hi compta. Els antics ja ho tenien ben present. En són bona prova l'emplaçament dels vells monestirs repartits per tot Catalunya, dels quals les comarques gironines tenen una representació qualificada. Els monjos sabien escollir. I en el moment de fer-ho comptava en primer lloc la solitud que garantis i protegís la seva professió de vida, facilitant la seva pregària i el seu estudi. Avui algunes condicions són igualment imprescindibles, com és ara el silenci i, mentre sigui possible, un entorn paisatgístic amable que afavoreixi la serenor interior d'una vida que no pot comptar amb gaires compensacions que la facin psicològicament i espiritualment equilibrada.

Com és sabut, la nostra comunitat pertany a l'Orde del Cister, branca nascuda del vell arbre benedictí a la Borgonya de final del segle XI, i sorgida d'un desig de retorn a la simplicitat dels orígens. A la Catalunya vella no hi hagué mai «monjos blancs», com anomenaren els cistercencs. Aquests monjos, contemporanis de la reconquesta de les terres catalanes als àrabs, s'establiren, vinguts a França, a petició dels comtes-reis, dintre els límits de la nova marca i hi perseveraren durant set segles; Poblet i Santes Creus en són la mostra més coneguda. Exclaustrats i suprimits els monjos el 1835, l'orde no va retornar a Poblet fins a l'any 1940, quan el monestir era una ruïna immensa. El 1965, en complir-se els primers vint-i-cinc anys del restabliment monàstic i coincidint amb l'acabament del Concili Vaticà II, essent abat de Poblet des de 1954, vaig començar a pensar en la possibilitat de dur a terme una nova fundació. Després de llarga maduració i d'haver obtingut l'aprovació de l'Abat General de l'Orde i l'assentiment imprescindible del capítol conventual de Poblet, es va donar el pas.

El 21 de gener de 1967, quatre monjos, jo mateix entre ells, ens establírem a l'antiga rectoria de Solius enmig d'una gran simplicitat.

Per què en terres gironines i no en un altre indret del país? Jo sóc barceloní, com ho foren els meus

«Des de Solius
intetem oferir als
homes el silenciós
missatge d'una vida
amagada».

pares. L'avi patern era de Valls, a l'Alt Camp; el matern del Penedès, concretament de Sant Pau d'Ordal. Sense intenció d'afalagar, però, puc dir que Girona des de sempre m'havia captivat, pel seu paisatge, per la seva història, per la seva gent. Per això, a l'hora d'escollir, i tenint en compte d'una banda la llarga tradició monàstica arrelada fins al segle passat en aquestes terres, i de l'altra la bona amistat amb l'aleshores bisbe de Girona, Dr. Jubany, va sortir naturalment que em decidís a proposar-li la possibilitat d'acceptar la nostra modesta fundació monàstica a la diòcesi.

I el Sr. Bisbe, amb el seu presbiteri, no sols ens va acceptar, sinó que ens va orientar cap a Solius, posant a la nostra disposició l'església, la rectoria i les terres que li pertanyen, perquè fossin el fonament del nou monestir, que amb el pas dels anys ha anat arrelant amb sofriment i en silenci, ha ampliat discretament l'espai amb una nova construcció, i ha augmentat el nombre dels seus membres.

A Solius («sos olius», l'oliverar), antic alou del monestir de Sant Feliu de Guíxols, ens hi vam trobar bé des del primer moment. L'acolliment cordial, la bona gent del veïnat, la bellesa del marc natural, el silenci, més intens encara que el d'ara, van contribuir a fer que experimentéssim sensiblement també nosaltres la realitat d'aquella expressió que trobem en el *Petit Exordi* de Cister, referida als nostres Pares: «estimaven el lloc». Vam començar a estimar el lloc des del primer moment. Un lloc que, en estat verge, gairebé setanta anys enrera, ja havia descrit Xavier Monsalvatje en les seves delicioses *Proses del viure a Solius*, i que Mn. Pere Ribot, bon amic de primera hora, va saber cantar en forma a la

vegada delicada i vigorosa en el seu poema *Una tarda a Solius*:

*Véig, en aquesta tarda que mor, des d'aquest punt,
una llenca de mar...*

*Aquí, una pedra, un arbre, el pa, un ocell,
respiren la sensible presència de Déu...*

*Paisatge en llibertat que lliga amb els xiprers
de flama verda, amb el respir del temple
simplicíssim...*

Tot dona el to perfecte del que hauries de ser...

A Solius ja fa vint-i-dos anys que els monjos hi som. Ens hi sentim profundament arrelats en vida i en mort. El vot monàstic d'estabilitat ens hi lliga més fortament que no pas cap altre lligam humà, l'atractiu de bellesa o l'harmonia de paisatge, perquè per a nosaltres, els monjos, Solius constitueix el lloc sagrat del nostre trobament personal amb Déu, cada dia de la nostra vida.

I és des d'aquí, des d'aquest punt geogràfic de l'esclatant Baix Empordà, que amb el testimoni de la nostra humil presència els monjos intetem d'ofrir als homes el silenciós missatge d'una vida amagada, teixida de pregària i de treball, d'estudi aprofundit i austeritat serena, en un marc natural que voldríem veure ecològicament preservat i net, per poder compartir-lo amb tots aquells que, cansats del trafiqueig del món, s'acostin a aquest racó de la vall d'Aro, a la recerca de repòs per al cos i de pau i reconfort per a l'esperit.

EDMON M. GARRETA

Edmon M. Garreta és abat del monestir de Solius.